

gewijzigd
Raadsvoorstel

Agendanr. :
Reg.nr. : 1586880
B&W verg. :
Commissie :
Cie_verg. :
Raadsverg. :

Onderwerp: Verordening Winkeltijden 's-Hertogenbosch
2013

1) Status

Op grond van uw verordenende bevoegdheid, bieden wij u de verordening Winkeltijden 's-Hertogenbosch 2013 ter vaststelling aan

2) Samenvatting

Met ingang van 1 juli 2013 heeft de nieuwe Winkeltijdenwet kracht van wet gekregen. De wettelijke verboden om een winkel op zon- en feestdagen, alsmede op werkdagen na 22.00 uur en voor 06.00 uur geopend te hebben zijn in de nieuwe wet behouden gebleven. De zogenaamde toerismebeperking, avondwinkelbeperking en regeling voor zondagopenstelling zijn komen te vervallen. Daarentegen is een artikel toegevoegd dat gemeenten zelf kunnen bepalen of en in hoeverre vrijstelling en/of ontheffing wordt verleend van de in de Winkeltijdenwet vervatte verboden. Vrijstellingen en/of ontheffingen kunnen worden verleend aan de gehele stad, gedeelten van de stad en/of voor bepaalde branches / categorieën winkels. Het aantal zon- en feestdagen waarvoor vrijstelling en/of ontheffing wordt verleend kan worden beperkt. Voorts kunnen nadere voorwaarden en beperkingen aan de vrijstellingen en/of ontheffingen worden verleend, bijvoorbeeld voor de tijden dat een winkel geopend mag zijn.

De huidige verordening Winkeltijden 's-Hertogenbosch 2010 biedt minder mogelijkheden voor openstelling op zon- en feestdagen, dan op basis van de nieuwe Winkeltijdenwet mogelijk is. Gelet op de wensen van consumenten en ondernemers, maar ook vanwege het concurrentieprofiel van de stad als zodanig is het wenselijk het aantal zondagopenstellingen te verruimen. Derhalve is het noodzakelijk de Verordening Winkeltijden 's-Hertogenbosch 2010 te actualiseren.

De voorgestelde Verordening winkeltijden 's-Hertogenbosch 2013, waarvoor het model van de VNG als basis dient, is tot stand gekomen na raadpleging van belanghebbenden. Zoveel mogelijk is rekening gehouden met de wensen en belangen van betrokken groeperingen.

In de nieuwe Verordening wordt voorgesteld om aan de binnenstad een vrijstelling te verlenen om op alle zondagen en een beperkt aantal feestdagen geopend te zijn. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de wens van een groot aantal ondernemers, wordt de concurrentiepositie van de binnenstad ten opzichte van steden zoals Tilburg, Breda, Eindhoven gewaarborgd en wordt recht gedaan aan de ambitie om tot de top 10 van beste binnensteden van Nederland te blijven behoren.

Ook voor de Bossche woonboulevard wordt een verruiming voorgesteld om op alle zondagen en een aantal feestdagen geopend te zijn. Dit om een versterking van de (boven-)regionale functie van de woonboulevard te bewerkstelligen en de openstellingstijden in lijn te brengen met concurrerende meubelboulevards. In Breda en Eindhoven zijn de meubelboulevards reeds 52 zondagen open.

Voor stadsdeel-, wijk- en buurtwinkelcentra en buurtsteunpunten wordt een verruiming voorgesteld naar maximaal 18 zon- en feestdagen waarvoor winkelenstelling is toegestaan. Hoewel de meeste winkelcentra aangeven voldoende te hebben aan het huidige regime, biedt de voorgestelde uitbreiding met 6 zon-/feestdagen meer flexibiliteit en ruimte voor mogelijk toekomstige veranderende inzichten. De stadsdeelcentra (Rosmalen en Helftheuvel) hebben reeds gevraagd om een uitbreiding naar 18 respectievelijk 16 zondagopenstellingen. Omdat het maximale aantal voor de stadsdeel-, wijk- en buurtwinkelcentra en buurtsteunpunten is beperkt tot 18, wordt tevens recht gedaan aan het beleidsmatige uitgangspunt om het recreatieve winkelen in de binnenstad te prioriteren en te stimuleren.

Branchegerichte vrijstelling c.q. ontheffingen zijn mogelijk gemaakt voor tuincentra, bouwmarkten en winkels die uitsluitend of hoofdzakelijk eet- en drinkwaren verkopen met uitzondering van sterke drank zoals bedoeld in de Drank- en horecawet (voornamelijk supermarkten). Tuincentra en bouwmarkten hebben gevraagd om een vrijstelling voor 30 zon- en feestdagen. De clustering van deze dagen zal zich voornamelijk richten op zon- en feestdagen in het voor- en najaar. Het maximale aantal biedt ook voldoende flexibiliteit om te anticiperen op de wens van consumenten en ketengerichte acties.

Voor de categorie winkels waar uitsluitend of hoofdzakelijk eet- en drinkwaren worden verkocht wordt voorgesteld om op aanvraag een ontheffing te verlenen om op alle zon- en feestdagen geopend te mogen zijn, in plaats van een algemene categorie-gerichte vrijstelling. Reden hiervoor is dat per individuele aanvraag kan worden beoordeeld of de openstelling van de winkel geen negatieve invloed heeft op onder meer de veiligheid en/of openbare orde en of de woon- en/of leefklimaat. Met name vanwege de sterke aantrekkende werking van deze categorie winkels kan het van belang zijn om de belangen van omwonenden te beschermen door aan de ontheffing nadere voorwaarden en of beperkingen te verbinden. Voor deze categorie winkels zijn op grond van de vigerende verordening aan 9 winkels ontheffingen voor zondagopenstelling van 16.00 uur tot 20.00 uur verleend voor een periode van 2 kalenderjaren eindigend op 31 december 2014. Er bestaat een reële kans dat een aantal van de huidige ontheffinghouders een verzoek tot nadeelcompensatie zal indienen mocht worden besloten algehele zondagopenstelling voor deze categorie eerder dan 1 januari 2015 mogelijk te maken. Daarom wordt voor deze categorie winkels voorgesteld om de mogelijkheid voor algehele zondagopenstelling mogelijk te maken met ingang van 1 januari 2015. Omdat openstelling van deze categorie winkels op zondagen wenselijk is, wordt in overleg met de ontheffinghouders en zo nodig andere ketens bezien óf en zo ja welke mogelijkheden er zijn om de datum van 1 januari 2015 te vervroegen.

In zijn algemeenheid zijn burgemeester en wethouders bevoegd om nadere voorwaarden en beperkingen aan een vrijstelling en/of ontheffing te verbinden. Als algemene beperking wordt voorgesteld om winkelenstelling op zondag in de binnenstad, stadsdeelcentra, wijkwinkelcentra, buurtwinkelcentra, buurtsteunpunten als ook voor de supermarkten, te beperken tot de middag. Dit betekent dat de winkels open kunnen zijn tussen 12.00 uur en 18.00 uur. Hierdoor wordt het belang van rust in zijn algemeenheid en ook de zondagsrust gewaardeerd.

Op aanvraag en voor incidentele gevallen alsmede voor winkelenstelling na 22.00 uur en voor 06.00 uur kunnen burgemeester en wethouders ontheffing verlenen van de wettelijke verboden voor zover openstelling niet bij verordening of het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet is geregeld.

De verruiming van de zondagopenstelling in de binnenstad brengt voor de gemeente extra opbrengsten en kosten met zich mee. Onzeker is de mate waarin het extra bezoek op deze zondagen extra (parkeer-)opbrengsten genereert of meer een verschuiving is van bezoek van de werkdagen naar de zondag. Extra kosten zijn er met name in het kader van het beheer van de transferia en het busvervoer van en naar de transferia. Voorgesteld wordt deze verwachte extra netto-kosten, zoals gebruikelijk, vooralsnog tot medio 2014 via de parkeerexploitatie te verrekenen met de reserve parkeer en verkeer. In de loop van 2014 wordt u geïnformeerd over het toekomstig busvervoer bij de

transferia. Dan zullen wij bezien of een verlaging van de afdracht van de parkeerexploitatie aan de algemene middelen noodzakelijk is vanwege de ontwikkelingen bij de transferia. Vooralsnog gaan wij er vanuit dat de extra kosten voor het onderhoud van het openbaar gebied opgevangen kunnen worden binnen de hiervoor beschikbare regulier budgeten.

3) Voorstel

De raad voorstellen:

1. De bijgevoegde verordening winkeltijden 's-Hertogenbosch 2013 vast te stellen, die in het bijzonder ruimte biedt voor winkelopenstelling:

a: op alle zondagen en een beperkt aantal feestdagen voor de bossche binnenstad

b: op alle zondagen en een beperkt aantal feestdagen voor de bossche woonboulevard

c: voor maximaal 30 zon- en feestdagen voor de branches bouwmarkten en tuincentra

d: voor maximaal 18 zon- en feestdagen voor stadsdeel-, wijkwinkel-, buurtwinkelcentra, buurtsteunpunten en andere branches

e: voor alle zondagen en een beperkt aantal feestdagen voor onder meer supermarkten met ingang van 1 januari 2015

2. De verordening winkeltijden 's-Hertogenbosch 2010 in te trekken, met uitzondering van artikel 5, lid 3 tot en met 7. Deze bepalingen blijven in werking tot uiterlijk 1 januari 2015.

3. De netto-kosten wat betreft de transferia vanwege de extra zondagopenstellingen vooralsnog via de parkeerexploitatie te verrekenen met de reserve parkeer en verkeer en medio 2014 bezien (in het licht van de ontwikkelingen bij de transferia) of een verlaging van de afdracht van de parkeerexploitatie aan de algemene middelen noodzakelijk is.

Steller : Evers

Tel. : (073) 615 56 30

E-mail : m.evers@s-hertogenbosch.nl

4) Aanleiding

Op 28 mei 2013 heeft de Eerste Kamer ingestemd met een initiatiefvoorstel tot wijziging van de Winkeltijdenwet. Deze wetwijziging is met ingang van 1 juli 2013 in werking getreden.

Op grond van de gewijzigde Winkeltijdenwet blijven de wettelijke verboden om winkels op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen voor 06.00 uur en na 22.00 uur open te stellen op zich zelf bestaan.

Gemeenten kunnen echter na deze wetwijziging zelf bepalen of en in hoeverre zij vrijstelling of ontheffing verlenen van deze wettelijke verboden. De uitzonderingsbepalingen opgenomen in de vorige Winkeltijdenwet, de toerismebepaling, avondwinkelbepaling en regeling voor zondagopenstelling, zijn komen te vervallen. Reden hiervoor is dat de wetgever van mening is dat juist gemeenten in staat zijn een goede (lokale) belangenafweging te maken van de wensen van de consumenten en ondernemers over zondagopenstellingen.

In 2010 heeft de Raad de Verordening Winkeltijden 's-Hertogenbosch 2010 vastgesteld. In deze verordening is de zogenaamde avondwinkelbepaling opgenomen waardoor aan maximaal 9 winkels die uitsluitend of hoofdzakelijk eet- en drinkwaren verkopen m.u.v. sterke drank zoals bedoeld in artikel 1 van de Drank- en Horecawet de mogelijkheid wordt geboden om alle zondagen geopend te zijn tussen 16.00 en 20.00 uur. Voorts is in deze Verordening bepaald dat aan winkelgebieden op aanvraag maximaal 12 zondagopenstellingen kunnen worden toegekend. Voor evenementen van tijdelijke aard kan op aanvraag een incidentele ontheffing worden verleend aan een winkel of een winkelgebied waarmee zondagopenstelling is toegestaan. Er is destijds gebruik gemaakt van de mogelijkheden die de toenmalige wet bood, waarbij de belangen van de consument, bewoners, ondernemers en het concurrentieprofiel van de stad als zodanig zorgvuldig zijn gewogen.

Met de nieuwe Verordening Winkeltijden 's-Hertogenbosch 2013 wordt gebruik gemaakt van de verruimde mogelijkheden tot winkelopenstelling. Daarmee wordt voldaan aan de wensen van inwoners / consumenten en de winkeliers / ondernemers. In vele gemeenten in Nederland, waaronder de overige B5 steden en regiogemeenten wordt eveneens van de wettelijke mogelijkheden gebruik gemaakt om de mogelijkheden voor zondagopenstelling te verruimen of is men voornemens daarvan gebruik te maken na raadpleging / inspraak. De nieuwe verordening is een vereenvoudigd model dat de administratieve lastendruk voor de burger en ondernemer vermindert. De nieuwe verordening is waar mogelijk vereenvoudigd.

De nieuwe Winkeltijdenwet bevat geen uitdrukkelijke grondslag meer voor delegatie aan het college van de bevoegdheid om vrijstellingen te verlenen. Artikel 156 van de Gemeentewet biedt echter een algemene delegatiebevoegdheid zonder dat de strekking van de Winkeltijdenwet zich daartegen verzet. Hierdoor is het mogelijk dat de raad de aan hem toegekende bevoegdheden delegeert aan andere gemeentelijke organen zoals het college om vrijstellingen en ontheffingen te verlenen van de verboden in de Winkeltijdenwet.

5) Inhoud

Algemeen

Op grond van de nieuwe Winkeltijdenwet is het verboden om een winkel voor publiek geopend te hebben op zon- en feestdagen en op werkdagen (maandag tot en met zaterdag) voor 06.00 uur en na 22.00 uur. De wetwijziging heeft gevolgen voor de mogelijkheid om vrijstelling of ontheffing te verlenen van deze verboden. De wettelijke bepalingen die hiervoor het meest relevant zijn, zijn de artikelen 2 en 3.

De bevoegdheid van de gemeente is daarmee dus zo ruim geworden dat complete handhaving van de verboden als het volledig ter zijde stellen daarvan tot de mogelijkheden behoort.

Verder is bij wet bepaald dat winkels op werkdagen geopend mogen zijn van 06.00 uur tot 22.00 uur. Verordeningen van de gemeenteraad kunnen geen betrekking hebben op een beperking van deze openingstijden, dan wel algemene vrijstellingen gebaseerd op het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet. In dit Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet zijn algemene vrijstellingen opgenomen die gelden voor een bepaalde categorie winkels en/of voor bepaalde perioden.

Zorgvuldige belangenweging

De aan de raad voorgestelde Verordening Winkeltijden 's-Hertogenbosch 2013 voorziet in een herzien beleid op de zondagopenstelling op basis van de ruimere mogelijkheden die de gewijzigde Winkeltijdenwet biedt.

In de vorige Winkeltijdenwet was een aantal belangen expliciet genoemd die de gemeente in haar afweging moet betrekken als er gebruik wordt gemaakt van de toerismebepaling. Het ging daarbij om de volgende belangen:

- Werkgelegenheid en economische bedrijvigheid, waaronder ook wordt begrepen het belang van winkelier met weinig of geen personeel en van winkelpersoneel;
- De zondagsrust; en
- De leefbaarheid, de veiligheid en de openbare orde in de gemeente.

In de nieuwe Winkeltijdenwet zijn deze belangen niet meer opgenomen. Echter, op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht artikel 3.4 dienen gemeenten bij elk besluit de betrokken belangen mee te wegen. Onder deze belangen vallen de hierboven genoemde. Bij de totstandkoming van ons voorstel voor de nieuwe Verordening Winkeltijden 's-Hertogenbosch 2013 zijn deze belangen daarom zoveel mogelijk meegenomen. Vanzelfsprekend hebben wij belanghebbenden, winkeliers, BLB en anderen om een reactie gevraagd. De lijst met geraadpleegde organisaties is als bijlage bij dit raadsvoorstel gevoegd. De inspraakreacties liggen ter inzage.

Uitgangspunten

Bij de verruiming van de zondagopenstelling c.q. wijziging van het beleid zijn enkele uitgangspunten van wezenlijk belang.

Als gemeente heeft 's-Hertogenbosch de ambitie om tot de tien beste binnensteden van Nederland te (blijven) behoren. Daarom is het concurrentieprofiel van de stad ten opzichte van concurrerende steden zoals Tilburg, Breda, Eindhoven, Maastricht van belang.

Mede op grond van het detailhandelsbeleid (Nota Detailhandel) ligt het primaat voor recreatief winkelen op de binnenstad. Door een verruiming van de mogelijkheid tot zondagopenstellingen in de binnenstad kan 's-Hertogenbosch zich blijven meten met andere steden met een belangrijke (boven-) regionale functie. Tilburg, Breda, Eindhoven, Maastricht, Utrecht en een aantal regiogemeenten hebben het aantal zondagopenstellingen reeds verruimd of zijn voornemens, in de behoefte daartoe uit raadpleging blijkt, het aantal te verruimen.

Voorts vindt er een verschuiving plaats in het binnenstadsbezoek en de koopstromen. Hoewel de koopstromen en het bezoek in het geheel een daling laat zien, blijkt dat het bezoek en uitgavepatroon in weekenden toeneemt ten opzichte van maandagen en dinsdagen. Hieruit mag worden geconcludeerd dat de bezoeker c.q. consument steeds meer belang hecht aan winkelopstelling op zondagen en dan met name voor het recreatieve winkelen.

Door het regime voor zondagopenstellingen voor de binnenstad te verruimen naar alle zondagen wordt duidelijkheid gegeven aan de consument, ('s-Hertogenbosch is op zondag altijd open), voorzien in de behoefte van inwoners/consumenten en aangesloten bij de wens van een groot deel van de ondernemers in de Binnenstad.

De huidige regime voor zondagopenstellingen wordt jaarlijks na inventarisatie van de wensen van de winkeliersverenigingen door het college vastgesteld. Ervaringen met vragen uit het verleden laten zien dat bij de kleinere winkelcentra (wijk- en buurtwinkelcentra en buurtsteunpunten) als collectief geen behoefte bestaat voor (meer dan) 12 zondagopenstellingen. In de meeste gevallen is het aantal zon-/feestdagen waarop alle winkels in het betreffende centrum geopend zijn zelfs beperkt tot 4 á 5 meestal gekoppeld aan gezamenlijke evenementen.

Ook uit de recente raadpleging voor actualisatie van de Verordening Winkeltijden 's-Hertogenbosch blijkt dat de buurt- en wijkcentra en buurtsteunpunten geen behoefte hebben aan een wezenlijke uitbreiding van het aantal zondagopenstellingen. De stadsdeelcentra Rosmalen en Helftheuvelpassage hebben wel gevraagd om een uitbreiding van 12 naar 18 resp. 16 zondagopenstellingen. Enkele gebieden c.q. branches zoals de Bossche woonboulevard hebben de gemeente verzocht om vrijstelling om alle zon- en feestdagen geopend te mogen zijn.

De tuincentra en bouwmarkten hebben vrijstelling gevraagd voor 30 zon- en feestdagen. Bij deze branches is zondagopenstelling in het voor- en najaar van groot belang.

Boodschappen doen (supermarkten)

Op grond van de huidige verordening Winkeltijdenwet zijn aan 9 winkels (die uitsluitend of hoofdzakelijk eet- en drinkwaren verkopen met uitzondering van sterke drank zoals bedoeld in artikel 1 van de Drank- en Horecawet) ontheffingen verleend om alle zondagen geopend te mogen zijn. Dit maximale aantal komt voort uit het avondwinkelregime van de oude Winkeltijdenwet: 1 winkel per 15.000 inwoners mag elke zondag geopend zijn tussen 16.00 en 20.00 uur. De 9 ontheffingen zijn verleend na inschrijving door geïnteresseerden en een lotingsprocedure en gelden voor een periode van twee kalenderjaren eindigend op 31 december 2014.

Hoewel hiermee zoveel mogelijk wordt voldaan aan de wens van de consument om op zondagen boodschappen te kunnen doen, zorgen deze oude wettelijke beperkingen voor een ongewenste beperking in de openingstijden, en het aantal winkels dat open kan zijn.

De wens van zowel consumenten als ondernemers (voor dit onderwerp gaat het voornamelijk supermarkten) is dan ook dat er een mogelijkheid moet zijn om op alle zondagen boodschappen te kunnen doen bij alle supermarkten in alle winkelcentra. Doch op grond van de oude wetgeving en vigerende verordening zijn 9 (exclusieve) ontheffingen verleend voor een tweejarige periode lopende tot en met 31 december 2014. Indien wordt besloten om de zondagsopenstellingen voor deze categorie winkels in zijn geheel te verruimen kan dat betekenen dat een aantal van de huidige ontheffinghouders een verzoek tot nadeelcompensatie kan indienen. De financiële consequenties hiervan zijn op dit moment niet in te schatten. Om de verleende ontheffingen c.q. exclusieve rechten te respecteren wordt voorgesteld om niet eerder dan met ingang van 1 januari 2015 openstelling op alle zondagen voor deze categorie winkels mogelijk te maken. Indien alle 9 ontheffinghouders op een eerder moment zelf aan de gemeente verzoeken om de bestaande ontheffingen in te trekken zal de raad worden voorgesteld om de ingangsdatum van artikel 5 derde lid van de nieuwe verordening te vervroegen. Omdat het wenselijk is dat deze categorie winkels op zondagen geopend zijn wordt in overleg met de ontheffinghouders en zo nodig andere ketens óf en zo ja welke mogelijkheden er zijn om de ingangsdatum van 1 januari 2015 te vervroegen.

Juridisch instrumentarium

De gemeente kan ter uitvoering van de Winkeltijdenwet vrijstellingen en/of ontheffingen verlenen. Een vrijstelling geldt voor alle winkels in de hele stad of voor een gedeelte van de stad of voor een bepaalde branche / categorie winkels; een ontheffing is individueel en kan alleen op aanvraag worden verleend.

Aan vrijstellingen en ontheffingen kunnen voorwaarden en beperkingen worden verbonden.

Een algemene vrijstelling waardoor alle winkels 24 uur per dag geopend mogen, wordt door zowel de ondernemer als de consument niet gewenst, zoals blijkt uit de reacties op de raadpleging. De ondernemers vragen voornamelijk om openstellingsmogelijkheden tussen 12.00 uur en 18.00 uur. Daarbij scheidt een algemene vrijstelling onduidelijkheden voor de consument over welke winkels op welke zondagen en op welk tijdstip geopend zijn. Daarom is gekozen om voor bepaalde delen van de stad en voor bepaalde branches vrijstellingen c.q. ontheffingen te verlenen, anticiperend op flexibiliteit en naar wens van de consument en ondernemer. Dit wordt nader toegelicht in de volgende paragraaf.

De modelverordening van de VNG dient als basis voor de Verordening Winkeltijden 's-Hertogenbosch 2013. De nieuwe Verordening is zo vormgegeven dat de belangen van de verschillende belanghebbenden zoveel mogelijk zijn gewaarborgd. Daarnaast is zoveel mogelijk rekening gehouden met de basisuitgangspunten en wensen van de ondernemers en/of brancheorganisaties. Alvorens invulling aan de voorgestelde verordening werd gegeven, zijn onder meer ondernemersverenigingen, wijkraden, de BLB, brancheorganisaties geraadpleegd.

6) Voorstel openingstijden per gebied/branche

Binnenstad

Wij stellen voor om zondagopenstelling toe te staan voor alle zondagen, aangevuld met feestdagen waaronder 2e Paasdag, 2e Pinksterdag en Hemelvaartsdag. Om de stad toch een moment van rust te gunnen en rekening te houden met de zondagsrust als zodanig wordt voorgesteld om openingstijden toe te staan van 12.00 uur tot 18.00 uur.

Ondernemersvereniging Hartje 's-Hertogenbosch is hiervoor geraadpleegd. De leden van Hartje zijn verdeeld over het toestaan van meer zondagopenstellingen dan zoals voor 2013 het geval is. Zo'n 50 % van de leden is voorstander. Daarom neemt Hartje geen standpunt in, maar heeft eveneens aangegeven geen bezwaar te zullen maken indien de raad besluit tot vrijstelling voor alle zondagen. In het verleden bleek echter dat met name de kleine winkelier met weinig of zonder personeel tegen een verruiming was. Wij hebben de indruk dat de economische situatie maar vooral de verandering van de koopstromen van werkdagen naar zondagen tot gevolg heeft dat ook de kleine ondernemer meer dan voorheen tot het besef komt, dat openstelling op zondagen gewenst is. Het grootwinkel- en filiaalbedrijf vraagt om vrijstelling voor alle zondagen voor de Bossche binnenstad. Door openstelling toe te staan wordt voldaan aan de wens van een groot aantal winkeliers die een groot aandeel in het winkelvloeroppervlak vertegenwoordigen.

Stadsdeel-, wijk- en buurtwinkelcentra, buurtsteunpunten

De voorgestelde verordening biedt vrijstellingsmogelijkheden voor de winkelcentra voor maximaal 18 zon- en feestdagen, een uitbreiding van maximaal 6 zon-/feestdagen. Door de stadsdeelcentra, centrum Rosmalen en Helftheuvel is om deze verruiming verzocht. De winkeliersverenigingen in de wijk- en buurtwinkelcentra geven aan voldoende te hebben aan de vigerende regeling voor zondagopenstelling. Door maximaal 18 zondagopenstellingen toe te staan hebben al deze winkelcentra voldoende vrijheid om de zondagopenstellingen als collectief af te stemmen op de wens van de consument en de bedrijfsvoering van de winkels.

Bossche woonboulevard

De Bossche woonboulevard zal op korte termijn worden uitgebreid. Deze uitbreiding en verruiming in de bestemming door onder meer verkoop van consumentenelektronica toe te staan, moet er voor zorgen dat de Bossche woonboulevard een sterkere aantrekkende werking voor het doelgerichte winkelen en een (boven-)regionale functie krijgt. Door aan dit gebied vrijstelling te verlenen om alle zon- en feestdagen geopend te mogen zijn, wordt voldaan aan de wens van ondernemers en van consumenten en wordt het concurrentieprofiel ten opzichte van andere meubelboulevards versterkt.

Supermarkten

Voor de supermarkten en overige winkels waar uitsluitend of hoofdzakelijk eet- en drinkwaren worden verkocht met uitzondering van sterke drank zoals bedoeld in de Drank- en horecawet wordt voorgesteld om met ingang van 1 januari 2015 op aanvraag ontheffing te verlenen om op zondagen en feestdagen zoals Hemelvaartsdag, 2e Paasdag, en 2e Pinksterdag geopend te zijn tussen 12.00 en 18.00 uur. Hierdoor wordt de consument de mogelijkheid geboden om op korte afstand boodschappen te kunnen doen die voorzien in de dagelijkse behoefte. De voorgestelde openingstijden sluiten beter aan bij de behoefte van consument. Uit raadpleging bij de ketens blijkt eenzelfde behoefte tot openstelling. Door op aanvraag een ontheffing te verlenen in plaats van een algemene vrijstelling voor deze categorie winkels, kan maatwerk worden geboden. Uitgangspunt is dat ontheffingsaanvragen worden gehonoreerd met dien verstande dat de openstelling van een winkel niet moet leiden tot een onveilige situatie en/of een verstoring van de openbare orde en/of een negatieve invloed op het woon-/leefklimaat. Aan de ontheffing kunnen beperkingen en nadere voorschriften worden verbonden opdat de vorenbedoelde belangen zijn gewaarborgd. In overleg met de ontheffinghouders en zo nodig andere ketens wordt bezien óf en zo ja welke mogelijkheden er zijn om de voorgestelde ingangsdatum van 1 januari 2015 te vervroegen.

Tuincentra - Bouwmarkten

Zondagsopenstellingen voor tuincentra en bouwmarkten kunnen branchegericht worden geregeld. Openstelling op zondagen in het voor- en najaar en de decembermaand is voor beide branches van groot belang. Daarom wordt voorgesteld voor deze branches vrijstelling te verlenen voor maximaal 30 zondagopenstellingen. Dit maximale aantal kan naar wens van de ondernemer worden toegekend. Hierdoor wordt ook voldaan aan de gevraagde flexibiliteit.

Ontheffings-/vrijstellingsmogelijkheden voor openstelling na 22.00 uur en voor 06.00 uur

Wij stellen voor om geen permanente openstelling toe te staan voor avond-/nacht winkels, na 22.00 uur. Ervaringen uit eerdere aanvragen leert dat hierdoor de veiligheid en/of de openbare orde en/of woon-/leefklimaat in het geding kan komen. In de verordening zijn evenwel ontheffingsmogelijkheden opgenomen voor incidentele gevallen in tijdelijke situaties. Hierdoor kan op aanvraag ontheffing worden verleend voor bijvoorbeeld boeklanceringen. Dit is conform de huidige werkwijze.

Algemene vrijstellingen / Vrijstellingenbesluit en ontheffing voor incidentele gevallen

Algemene vrijstellingen zijn geregeld in het Vrijstellingenbesluit Winkeltijdenwet. De in dit besluit bedoelde vrijstellingen zijn in de voorgestelde verordening zonder voorbehouden van toepassing verklaard. Hiermee is gewaarborgd dat zondagopenstellingen voor onder meer snackbars, ijscmannen evenals openstellingen voor bijzondere gelegenheden van religieuze aard (bijvoorbeeld de Ramadan) zijn geregeld.

Voor incidentele gevallen en voor individuele situaties zoals een tijdelijk evenement of een jubileum wordt de mogelijkheid voorgesteld om op aanvraag ontheffing te kunnen verlenen. Deze mogelijkheid komt overeen met de zogenaamde evenementenbepaling (artikel 5) van de huidige verordening.

Vrijstelling voor feestdagen

De voorgestelde verordening biedt geen mogelijkheden voor permanente openstelling op feestdagen zoals 1e Paasdag, 1e Pinksterdag, 1e en 2e Kerstdag en Nieuwjaarsdag. Koningsdag is geen wettelijke feestdag; openstelling is op die dag toegestaan. Indien Koningsdag op een zondag valt is openstelling toegestaan als voor het gebied en/of branche op basis van de Verordening vrijstelling of ontheffing is verleend. Verder zijn er afhankelijk van het gebied en/of branche mogelijkheden voor openstelling op 2e Paasdag, 2e Pinksterdag en Hemelvaartsdag.

Beperkingen, nadere voorschriften

Openingstijden

In de verordening zijn voorschriften en beperkingen opgenomen. De belangrijkste beperking betreft de openingstijden. Op zon- en feestdagen is het niet toegestaan dat winkels voor 12.00 uur en na 18.00 uur geopend zijn. Op aanvraag en voor incidentele gevallen van tijdelijke aard kan hiervan worden afgeweken. Uit raadpleging blijkt onder meer dat de meeste winkels geen behoefte hebben aan ruimere openingstijden op zon- en feestdagen dan hierboven genoemd. Een ander argument om de openingstijden te beperken is de zondagsrust. Door openstelling niet eerder dan 12.00 uur toe te staan wordt de aantasting hiervan beperkt.

Veiligheid, openbare orde, woon- en/of leefklimaat

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd om nadere voorschriften en beperkingen kunnen verbinden aan een ontheffing en/of vrijstelling. Het is van belang dat de veiligheid en/of de openbare orde en/of het woon- en/of het leefklimaat niet nadelig wordt beïnvloed door openstelling van de winkel. Onder andere vanwege deze argumenten wordt voorgesteld om aan supermarkten op aanvraag een ontheffing te verlenen om op zondagen geopend te mogen zijn tussen 12.00 en 18.00 uur en waar nodig door middel van maatwerk, beperkingen aan de ontheffing te verbinden.

Alvorens de nieuwe verordening in werking treedt dient deze bekend te worden gemaakt. Deze publicatie gebeurt in de Bossche Omroep van zondag 15 september 2013. De Verordening Winkeltijden 's-Hertogenbosch 2013 treedt vanaf dat moment in werking.

7) Financiële paragraaf

De verruiming van de zondagopenstelling in de binnenstad brengt voor de gemeente extra opbrengsten en kosten met zich mee. Ten opzichte van de oude situatie is er sprake van circa 30 extra zondagopenstellingen. Aan de opbrengstenkant moet hierbij gedacht worden aan extra opbrengsten uit betaald parkeren en transferiabezoek. Onzeker hierbij is de mate waarin het extra bezoek op deze zon-/feestdagen extra opbrengsten genereert of meer een verschuiving is van bezoek van de werkdagen naar de zondag. Vooralsnog gaan wij uit van een extra opbrengst van circa € 60.000.

Aan de kostenkant is met name sprake van extra kosten voor het beheer van de transferia en voor het busvervoer van en naar de transferia. Voor de circa 30 extra zondagopenstellingen ramen wij hiervoor extra kosten van circa € 200.000.

Voorgesteld wordt deze extra opbrengsten en kosten de komende periode (via de parkeerexploitatie) te verrekenen met de reserve parkeer en verkeer. Dit is voor de transferia de gebruikelijke gang van zaken. Zoals bekend, wordt het resultaat van de totale parkeerexploitatie toegevoegd of onttrokken aan de reserve parkeer en verkeer. Hierbij wordt jaarlijks een bedrag afgedragen aan de algemene middelen. Zoals u bij brief d.d. 16 maart 2012 is medegedeeld, zal de reserve parkeer en verkeer in de komende jaren gedurende enkele jaren een tekort laten zien.

In de loop van 2014 wordt u geïnformeerd over het toekomstig busvervoer bij de transferia. De aanbesteding van de concessie van het openbaar vervoer door de provincie zal dan zijn afgerond. Dan wordt ook duidelijk of het transferiavervoer voor de gemeente tot extra lasten leidt. Wij zullen in 2014 het totale effect van de transferia op de parkeerexploitatie in beeld brengen en bezien of een verlaging van de afdracht van de parkeerexploitatie aan de algemene middelen noodzakelijk is om de

effecten van het bovengenoemde op te kunnen vangen. Overigens bezien wij momenteel in overleg met de provincie of verhoging van het tarief voor de transferia wenselijk is. Het effect hiervan nemen we mee in onze analyse in 2014.

Naast bovengenoemde effecten in het kader van de parkeerexploitatie, houden wij ook rekening met extra kosten voor het onderhoud van het openbaar gebied. Voor 30 extra zondagopenstellingen rekenen wij op circa €57.000 extra lasten per jaar. Voor zover deze extra lasten niet opgevangen kunnen worden binnen de reguliere budgetten, zal dit voor 2013 als overschrijding in de jaarrekening worden opgenomen. Eventuele structurele meerkosten leggen we u voor bij actualisatie van de begroting 2014.

8) Communicatie/vervolgprocedure:

Alvorens de nieuwe verordening in werking treedt dient deze bekend te worden gemaakt. Deze publicatie gebeurt in de Bossche Omroep van zondag 15 september 2013. De Verordening Winkeltijden 's-Hertogenbosch 2013 treedt vanaf dat moment in werking.

Burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch,
De secretaris, De burgemeester,

mr. drs. I.A.M. Woestenberg mr. dr. A.G.J.M. Rombouts

Bijlagen:

- Winkeltijdenwet
- Verordening Winkeltijden 's-Hertogenbosch 2013
- Toelichting op de Verordening Winkeltijden 's-Hertogenbosch 2013
- Vrijstellingenbesluit winkeltijdenwet
- Lijst geraadpleegde organisaties

Ter inzage:

De gemeenteraad van 's-Hertogenbosch in zijn openbare vergadering van 10-09-2013;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 20-08-2013,
regnr.1586880;

gelet op de Gemeentewet;

Besluit

1. De bijgevoegde verordening winkeltijden 's-Hertogenbosch 2013 vast te stellen, die in het bijzonder ruimte biedt voor winkelopenstelling:

a: op alle zondagen en een beperkt aantal feestdagen voor de bossche binnenstad

b: op alle zondagen en een beperkt aantal feestdagen voor de bossche woonboulevard

c: voor maximaal 30 zon- en feestdagen voor de branches bouwmarkten en tuincentra

d: voor maximaal 18 zon- en feestdagen voor stadsdeel-, wijkwinkel-, buurtwinkelcentra, buurtsteunpunten en andere branches

e: voor alle zondagen en een beperkt aantal feestdagen voor onder meer supermarkten met ingang van 1 januari 2015

2. De verordening winkeltijden 's-Hertogenbosch 2010 in te trekken, met uitzondering van artikel 5, lid 3 tot en met 7. Deze bepalingen blijven in werking tot uiterlijk 1 januari 2015.

3. De netto-kosten wat betreft de transferia vanwege de extra zondagopenstellingen vooralsnog via de parkeerexploitatie te verrekenen met de reserve parkeer en verkeer en medio 2014 bezien (in het licht van de ontwikkelingen bij de transferia) of een verlaging van de afdracht van de parkeerexploitatie aan de algemene middelen noodzakelijk is.

's-Hertogenbosch,
De gemeenteraad voornoemd,
De griffier,

De voorzitter,

drs. A. van der Jagt

mr. dr. A.G.J.M. Rombouts